

Deel 3

Op 21 juni 1995 vergadert de gemeenteraad van De Lier met een belangrijk punt op de agenda: de aankoop van de historische werkplaats van de familie Koene, samen met de achterwoning en het omliggende buitenterrein tot aan de Lee. Aan dit bijzondere moment ging een periode vooraf met uitvoerig overleg over de financiële aspecten rond de aankoop van deze locatie. Alle betrokken partijen hebben toen hun uiterste best gedaan om de verwerving van deze historische locatie succesvol af te ronden. De gezamenlijke inspanningen hebben geleid tot overeenstemming tussen de gemeente De Lier en de familie Koene. Op deze avond, in het jubileumjaar 1995, gaat de gemeenteraad unaniem akkoord met de aankoop en de bijbehorende plannen van Stichting De Timmerwerf.

Er waren ook aparte afspraken gemaakt over o.a. het gebruik van de werkplaats door de heer Koene tot aan het moment van overdracht bij de notaris. In de tussentijd kon het bestuur van Stichting De Timmerwerf alvast gaan beginnen om alle niet meer gebruikte gereedschappen en voorwerpen uit de timmerwerkplaats op te ruimen en te inventariseren. Een enorme klus die veel tijd zou gaan kosten, maar ook zorgvuldig en met enige kennis van de gereedschappen moest gebeuren.

In het najaar van 1995 is er contact opgenomen met een paar mensen waarvan we dachten dat zij als vrijwilliger misschien wel interesse in deze bijzondere klus zouden hebben. Zij hadden wat meer vrije tijd gekregen nadat hun beroepsmatige werkzaamheden waren beëindigd en omdat er niet veel tijdsdruk op stond, konden ze ook zelf bepalen wanneer ze aan de slag gingen. Het bestuur was zeer verguld met de toezegging van Leen Paauwe, Arie Bijl en Gerrit Oosterom om in het voorjaar van 1996 te gaan starten.

We kunnen het ons nu amper meer voorstellen, maar op de zolders lagen de niet meer gebruikte gereedschappen en voorwerpen tot aan het dak opgestapeld. Met in het midden een smal pad dat vanaf de oude trap in de werkplaats toegang gaf tot de grote zolder aan de achterzijde. Helemaal ongevaarlijk was het niet omdat de vloerplanken op veel plaatsen verrot waren en een goede verlichting ontbrak. Je moest heel goed opletten waar je liep en slechte planken afdekken met een plaat hout.

Maar een bijkomend probleem was dat alle voorwerpen waren afgedekt met een centimeters dikke laag stof. Misschien wel eeuwenoud stof. De drie mannen zijn voor de voet op begonnen met het oprapen en sorteren van de voorwerpen. Soms wat het gewoon grabbelen in het stof en op de tast haalden ze steeds weer voorwerpen omhoog. We hadden ongeveer 100 plastic bakken op de kop getikt om alle spullen in op te bergen en die hadden we ook allemaal hard nodig. In een schrift hielden ze bij wat er in grote lijnen per bak was opgeslagen en of er bijzonderheden waren. In veel gevallen was het toen nog niet mogelijk om aan te geven waar het gereedschap voor gebruikt werd of wat je er mee kon doen.

Leen, Arie en Gerrit kwamen na elk bezoek aan de zolder als een soort verschrikkelijke sneeuwman beneden. Van top tot teen onder het stof en bij thuiskomst mochten ze van hun echtgenote niet zo in huis maar altijd eerst onder de douche. Na een aantal maanden stof happen, waren de meeste voorwerpen gesorteerd en in bakken gedaan.

We wisten van te voren dat tijdens de restauratie de zolders leeg moesten zijn en dat er voor alle spullen gezocht moest worden naar een tijdelijke opslag elders. Via een tip vonden we die opslag bij Ruud van der Ende aan de Oostbuurtseweg. Achter zijn huis stond toen nog een oude kippenschuur met een zolder die niet meer gebruikt werd. Wij mochten alle voorwerpen uit De Timmerwerf daar opslaan. Het was een enorm gesjouw om die 100 zware kisten van de ene naar de andere zolder te slepen. Maar het waren niet alleen kisten, ook veel grote losse onderdelen vonden daar voor enkele jaren een goede en veilige plek. De klimaatcondities op de zolder van de kippenschuur kwamen ook

redelijk overeen met die van de timmerwerkplaats. Onverwarmd, donker en een vrij constante luchtvochtigheid.

Begin 1996 had het bestuur de plannen uitgewerkt om in 1997 met de restauratie te kunnen starten. Maar omdat De Timmerwerf inmiddels een Rijksmonument was geworden, mochten we vanwege de aangevraagde restauratiesubsidie niet eerder beginnen dan nadat de subsidie definitief was toegezegd. Uiteindelijk kwam die toezegging en konden we na een lange voorbereiding in september 1998 met de bouwkundige restauratie beginnen. Aannemersbedrijf Huurman uit Delft ging deze klus uitvoeren.

Alle voorwerpen uit de collectie Koene hebben dus iets langer op de zolder van Ruud van der Ende in depot gelegen dan we in eerste instantie gedacht hadden. Direct na de zomer van 1999 zijn we gestart om alle gereedschappen en voorwerpen in delen weer naar De Timmerwerf terug te brengen. De museumdeskundigen die we een paar jaar eerder over de vloer hadden gehad, adviseerden ons toen om bij de inrichting de objecten zoveel mogelijk op dezelfde plek terug te zetten, te hangen of te leggen. De sfeer van voor de restauratie moest zoveel mogelijk hersteld worden en dat advies hebben we toen ook met hulp van velen opgevolgd.

Leen, Arie en Gerrit waren de vrijwilligers van het eerste uur en zij hebben ons in die beginperiode geweldig goed geholpen. Het bestuur is ze daar altijd heel dankbaar voor geweest.

Jan den Hoed